

for paagældende. Endvidere vil det synes rimeligt, om f. Eks. saadanne Arbejdere, som har Arbejde den største Del af Aaret og muligvis i en kortere Arbejdsløshedsperiode undtagelsesvis modtager Hjælp, tilbagebetaler saadan Hjælp, naar de igen faar Arbejde. Det vil i saa Tilfælde være praktisk, om de sociale Udvalg træffer en Ordning med de paagældende om Tilbagebetaling ved særlig Aftale med de paagældende og deres Arbejdsgivere.

Man har her set bort fra de forholdsvis sjældne Tilfælde, hvor paagældende understøttede pludselig kommer i Besiddelse af en ikke betydningsløs Kapital, f. Eks. ved Arv eller Lotterigevinst eller lign. I saadanne Tilfælde betragter man det som en Selvfølge, at Tilbagebetaling af ydet Hjælp finder Sted, selv om Hjælpen ikke er ydet blot for et kortere Tidsrum.

Paa den anden Side maa det ikke glemmes, at Samfundet har den allerstørste Interesse i, at Personer, der modtager Kommunehjælp, søger at komme paa ret Køl igen. For saa vidt man som Hovedregel vilde skride til en haardhændet Fremgangsmaade med Hensyn til Gennemførelsen af Tilbagebetalingskravet, vilde man derved let komme til at modvirke de paagældendes Interesse i at søge at komme til at staa paa egne Ben igen, og Værdien af en saadan Tilbagebetaling vilde da ikke staa i Forhold til de Skader, der paa denne Maade vilde forvoldes. Hertil kommer, at de i Forsorgslovens § 301, Stk. 3 og 4, fastsatte korte Frister for Eftergivelse af Kommunehjælp ikke synes at være Udtryk for nogen Forventning hos Lovgiveren om, at Tilbagebetaling skal finde Sted i større Omfang. Yderligere maa det have i Erindring, at hele Spørgsmaalet om Tilbagebetaling i høj Grad maa bero paa et Skøn over paagældendes økonomiske Forhold, Forsørgerbyrde, Forholdene i Hjemmet, langvarig Sygdom i Familien, etc., Forhold, der i det hele taget gør det vanskeligt at opstille Principper.

Til disse Betragtninger maa føjes, at man ikke kan se bort fra, at der er hengaaet forholdsvis kort Tid, siden Socialreformen traadte i Kraft, og at det derfor formentlig vil være rigtigst af Hensyn til Kommunerne, — der efter Udvalgets Opfattelse saa absolut selv maa have Hovedansvaret for disse Bestemmelers Gennemførelse og derfor ogsaa Hovedafgørelsen, — at man i nogen Grad ser Tiden an, inden der gribes for stærkt ind paa dette Punkt, hvorved det tillige vil opnaas, at der vil have et større Erfaringsmateriale til Raadighed, hvis det senere maatte vise sig nødvendigt for Ministeriet at gribe ind og angive Retningslinier.

Udvalgets Medlemmer er herefter enedes om at henstille til Ministeriet, at dette indskærper Kommunerne Nødvendigheden af, at en rigtig Gennemførelse af Bestemmelserne om Tilbagebetaling i Forsorgslovens § 301, jfr. § 309, finder Sted baade af Hensyn til Kommunerne egen Økonomi og de Formaal, som § 301 i øvrigt er Udtryk for, samt at Kommunerne i det hele taget har Opmærksomheden henvendt paa Lovbestemmelsernes Gennemførelse. Muligt vilde det være hensigtsmæssigt, om Kommunerne blev sat i Kundskab om nogle af de af Udvalget anførte Betragtninger. Man henstiller derhos til Ministeriets Overvejelse, at der periodisk — f. Eks. en Gang om Aaret — fra Ministeriet blev udsendt et særligt Spørgeskema til Kommunerne, hvori man udbad sig mere detaljerede Oplysninger om, i hvilket Omfang Tilbagebetaling af ydet Hjælp er blevet krævet overfor de enkelte understøttede, hvor meget der er indgaaet, samt hvilke Retningslinier de sociale Udvalg har fulgt. Udsendelsen af saadanne Spørgeskemaer vil være af Betydning, dels derved, at Kommunerne paa en iøjnefaldende Maade fik Opmærksomheden henledt paa Bestemmelserne i § 301, jfr. § 309, dels derved, at Ministeriet paa denne Maade som nævnt fik tilvejebragt Materiale til Indhøstning af Erfaringer paa det heromhandlede Omraade.